

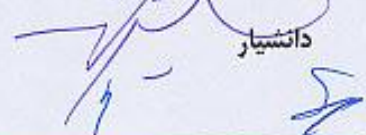
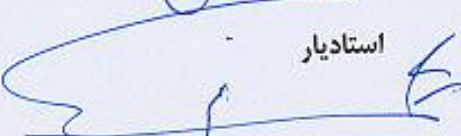

تأیید اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای سید میثم مطهری تحت عنوان: جایگاه پژوهش و میزان تاثیرگذاری آن بر جریان تناثر دفاع مقدس - پروژه عملی: کارگردانی نمایش « تراخم» را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیات داوران
	استادیار	دکتر مهدی حامد سقاییان	۱- استاد راهنما (نظری)
	استادیار	دکتر مسعود دلخواه	۲- استاد راهنما (عملی)
	دانشیار	دکتر شیرین بزرگمهر	۳- استاد ناظر
	استادیار	دکتر محمد رضا خاکی	۴- استاد ناظر
	استادیار	دکتر فرهاد مهندس پور	۵- استاد ناظر
	استادیار	دکتر محمد رضا خاکی	۶- نماینده تحصیلات تکمیلی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته کارگردانی است که در سال

۱۳۸۹ در دانشکده هنر و معماری دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم/جناب

آقای دکتر سرکار خانم/جناب آقای دکتر مشاوره سرکار و مشاوره سرکار

خانم/جناب آقای دکتر از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه،

معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توفیق کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب سرکار خانم/جناب سرکار خانم/جناب کارگردان مقطع کارشناسی ارشد

تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: سرکار خانم/جناب سرکار خانم/جناب کارگردان

تاریخ و امضا: ۱۳۸۹/۴/۱۰

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

اینجانب..... دانشجوی رشته..... ورودی مهر ۸۷ سال تحصیلی.....

مقطع..... دانشکده..... متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا:.....
تاریخ: ۱۳۸۹/۱۲/۱۰

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده هنر و معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد کارگردانی

جایگاه پژوهش و میزان تاثیرگذاری آن بر جریان تئاتر دفاع مقدس

پروژه عملی: کارگردانی نمایشنامه «تراخم»

سیدمیثم مطهری

استاد راهنمای نظری:

دکتر مهدی حامدسقیان

استاد راهنمای عملی:

دکتر مسعود دلخواه

اسفند ۱۳۸۹

تقدیم به:

اساتید محترم گروه کارگردانی

که از آنها بسیار آموختم.

چکیده:

تئاتر دفاع مقدس، از لحاظ گستردگی، سرمایه گذاری، برنامه ریزی و محتوا، مدون ترین و حمایت شده ترین جریان تئاتر کشور است که همپای انقلاب اسلامی، ظهور می کند و بالنده می شود. در جهت ارتقا سطح کیفی و کمی این بخش، حرکت های پژوهشی مختلفی انجام شده اند. لیکن تا کنون شاهد تحول چشمگیری که نشانه تاثیرگذاری جدی این پژوهش ها در زمینه تولید و عرضه تئاتر دفاع مقدس باشد، نبوده ایم.

این پایان نامه به تبیین وضعیت پژوهش و میزان تاثیرگذاری آن بر جریان تئاتر دفاع مقدس می پردازد. جمع آوری، دسته بندی و ارزیابی کمی و کیفی مدارک مرتبط با کلیه طرح ها و فعالیت های پژوهشی انجام شده و بررسی میزان تاثیرگذاری پژوهش ها بر ارکان تئاتر دفاع مقدس و شناخت موانع موجود در این زمینه، ارائه راهکارهایی برای ارتقا جایگاه فعالیت های پژوهشی و کاربرد آنها در روند تولید آثار تئاتر دفاع مقدس از اهداف این پروژه می باشد.

در فصل اول «نشریات تخصصی تئاتر ایران»، فصل دوم «کتاب ها، سمینارها و طرح های پژوهشی» و فصل سوم «پایان نامه های ارائه شده»، بررسی می شود تا در بخش آخر به تبیین «میزان تاثیرگذاری پژوهش ها بر جریان تئاتر دفاع مقدس» بپردازیم.

واژگان کلیدی:

پژوهش، انقلاب اسلامی، جنگ تحمیلی، تئاتر دفاع مقدس، تئاتر ایران.

فهرست عناوین

صفحه	عنوان
و	فهرست جدول‌ها
ز	فهرست نمودارها
۱	مقدمه

فصل اول. جایگاه پژوهش تئاتر دفاع مقدس در «نشریات» تخصصی تئاتر ایران

۱-۱- بخش اول. پراکندگی آماری «عناوین» و دسته بندی «موضوعی» مطالب به ترتیب تاریخی ... ۸

۱-۱-۱- مجله نمایش ۱۰

۱-۱-۱-۱- دسته بندی «عناوین» مطالب تئاتر دفاع مقدس در مجله نمایش ۱۱

۱-۱-۱-۱-۱- «مقالات» تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله نمایش ۱۱

۱-۱-۱-۱-۲- «نقد»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله نمایش ۱۱

۱-۱-۱-۱-۳- «یادداشت»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله نمایش ۱۱

۱-۱-۱-۱-۴- «گفتگو»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله نمایش ۱۲

۱-۱-۱-۱-۵- «گزارش»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله نمایش ۱۲

۱-۱-۱-۲- دسته بندی «موضوعی» کل مطالب نقد تئاتر دفاع مقدس در مجله نمایش ۱۳

۱-۱-۲- فصلنامه تئاتر ۱۵

۱-۱-۲-۱- دسته بندی «عناوین» مطالب تئاتر دفاع مقدس در فصلنامه تئاتر ۱۵

۱-۱-۲-۱-۲- دسته بندی «موضوعی» کل مطالب نقد تئاتر دفاع مقدس در فصلنامه تئاتر ۱۵

۱-۱-۳- مجله سینماتئاتر ۱۵

۱-۱-۳-۱- دسته بندی «عناوین» مطالب تئاتر دفاع مقدس در مجله سینما تئاتر ۱۵

۱-۱-۳-۱-۱- «نقد»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله سینماتئاتر ۱۵

۱-۱-۳-۱-۲- «یادداشت»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله سینما تئاتر ۱۶

۱-۱-۳-۱-۳- «گفتگو»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله سینما تئاتر ۱۶

۱-۱-۳-۱-۴- «گزارش»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله سینما تئاتر ۱۶

۱-۱-۳-۲- دسته بندی «موضوعی» کل مطالب نقد تئاتر دفاع مقدس در مجله سینماتئاتر ۱۶

۱-۱-۴- مجله هنرهای زیبا ۱۸

۱-۱-۴-۱- دسته بندی «عناوین» مطالب تئاتر دفاع مقدس در مجله هنرهای زیبا ۱۸

۱-۱-۴-۲- دسته بندی «موضوعی» کل مطالب نقد تئاتر دفاع مقدس در مجله هنرهای زیبا ۱۸

۱-۱-۵- مجله صحنه ۱۸

۱-۱-۵-۱- دسته بندی «عناوین» مطالب تئاتر دفاع مقدس در مجله صحنه ۱۹

۱-۱-۵-۱-۱- «مقالات» تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله صحنه ۱۹

- ۱-۱-۵-۱-۲-«نقد»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله صحنه ۱۹
- ۱-۱-۵-۱-۳-«یادداشت» های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله صحنه ۲۰
- ۱-۱-۵-۱-۴-«گفتگو»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله صحنه ۲۱
- ۱-۱-۵-۱-۵-«گزارش»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله صحنه ۲۲
- ۱-۱-۵-۲-دسته بندی «موضوعی» کل مطالب نقد تئاتر دفاع مقدس در مجله صحنه ۲۲
- ۱-۱-۶-۱-۱-۶-مجله نقش صحنه ۲۴
- ۱-۱-۶-۱-۱-۱-«مقالات» تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله نقش صحنه ۲۴
- ۱-۱-۶-۱-۲-«نقد»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله نقش صحنه ۲۷
- ۱-۱-۶-۱-۳-«یادداشت» های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله نقش صحنه ۲۸
- ۱-۱-۶-۱-۴-«گفتگو» های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله نقش صحنه ۲۸
- ۱-۱-۶-۱-۵-«گزارش»های تئاتر دفاع مقدس منعکس شده در مجله نقش صحنه ۲۹
- ۱-۱-۶-۲-دسته بندی «موضوعی» کل مطالب نقد تئاتر دفاع مقدس در مجله نقش صحنه ۳۰
- ۱-۱-۷-۱-۷-جمع بندی ۳۱
- ۱-۲-۲-بخش دوم. اعتبار سنجی مقالات تئاتر دفاع مقدس از نظر ارجاع به سند ۳۵
- ۱-۲-۱-۲-طبقه بندی منابع و مآخذ مقالات تئاتر دفاع مقدس از دیدگاه اسناددفاع مقدس ۳۸
- ۱-۲-۲-۲-پژوهش تئاتر دفاع مقدس از دیدگاه ارجاع به سند دفاع مقدس ۴۲
- ۱-۲-۳-۲-اعتبار سنجی مقالات ارجاع داده به سند ۴۴
- ۱-۲-۴-۲-جمع بندی ۴۵
- ۱-۳-۱-۳-بخش سوم. ارزیابی کیفی «نقد نمایشنامه» ۴۸
- ۱-۳-۱-۱-۳-مشکلات نقد تئاتر (ملاک های نامربوط داوری) ۴۸
- ۱-۳-۱-۱-۳-۱-خارج شدن از مسئله اصلی نقد ۴۹
- ۱-۳-۱-۲-۳-۱-توقع فهم آسان از اثر ۵۰
- ۱-۳-۱-۳-۳-۱-توقع شکل سنتی از نمایش ۵۰
- ۱-۳-۱-۴-۳-۱-تکرار و درازه گویی ۵۰
- ۱-۳-۱-۵-۳-۱-انتظار خوشایند بودن اثر با بکار بردن کلماتی چون تعالی بخش، سلیم یا اخلاقی ۵۱
- ۱-۳-۲-۳-۱-نقد خوب(بر اساس ملاک های درست داوری) ۵۲
- ۱-۳-۳-۳-۱-جمع بندی ۵۳
- ۱-۴-۱-۴-بخش چهارم. ارزیابی کمی «نقد اجرا» ۵۴
- ۱-۴-۱-۱-۴-دسته بندی تاریخی اجراهای تئاتر دفاع مقدس ۵۴
- ۱-۴-۱-۱-۴-۱-اجراهای تئاتر دفاع مقدس از انقلاب تا جنگ تحمیلی ۵۴
- ۱-۴-۱-۲-۴-۱-اجراهای تئاتر دفاع مقدس در زمان جنگ ۵۵
- ۱-۴-۱-۳-۴-۱-اجراهای تئاتر دفاع مقدس پس از جنگ ۵۵
- ۱-۴-۱-۴-۱-ارزیابی نسبت اجرا به نقد در تهران به ترتیب تاریخی ۵۶

۵۶	۱-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۵۹
۵۷	۲-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۶۰
۵۷	۳-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۶۱
۵۷	۴-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۶۲
۵۷	۵-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۶۳
۵۸	۶-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۶۴
۵۸	۷-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۶۵
۵۸	۸-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۶۶
۵۸	۹-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۶۷
۵۹	۱۰-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۶۸
۵۹	۱۱-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۷۰
۵۹	۱۲-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۷۱
۵۹	۱۳-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۷۲
۵۹	۱۴-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۷۳
۶۰	۱۵-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۷۴
۶۰	۱۶-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۷۵
۶۰	۱۷-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۷۶
۶۱	۱۸-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۷۷
۶۱	۱۹-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۷۸
۶۱	۲۰-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۷۹
۶۲	۲۱-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۸۰
۶۳	۲۲-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۸۱
۶۴	۲۳-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۸۲
۶۴	۲۴-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۸۳
۶۵	۲۵-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۸۴
۶۶	۲۶-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۸۵
۶۸	۲۷-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۸۶
۷۰	۲۸-۲-۴-۱-نسبت اجرا به نقد در سال ۱۳۸۷
۷۱	۳-۴-۱-جمع بندی

فصل دوم. کتاب ها، سمینارها و طرح های پژوهشی

۷۴	۱-۲-بخش اول. سمینارهای پژوهشی
۷۴	۱-۱-۲-همایش ایثار و شهادت در آینه هنرهای نمایشی
۷۴	۲-۱-۲-همایش پژوهشی تئاتر درمانی جانبازان
۷۵	۳-۱-۲-همایش های پژوهشی تئاتر مقاومت
۷۵	۱-۳-۱-۲-«اولین همایش پژوهشی تئاتر مقاومت»

- ۲-۳-۱-۲- «دومین همایش پژوهشی تئاتر مقاومت» ۷۵
- ۲-۳-۱-۲- «سومین همایش پژوهشی تئاتر مقاومت» ۷۶
- ۲-۳-۱-۲- «چهارمین همایش پژوهشی تئاتر مقاومت» ۷۶
- ۲-۳-۱-۲- نقد سیاست گذاری همزمانی سفر راهیان نور و سمینار پژوهشی ۷۷
- ۲-۲- بخش دوم. نشر کتب پژوهشی ۸۰
- ۲-۲-۱- نقد کتابهای پژوهشی (۱). ایده تکرار و چاپ با عنوان جدید تا نابودی استناد و ارجاع ۸۱
- ۲-۲-۲- نقد کتابهای پژوهشی (۲). عدم ارتباط روشن عناوین کتب پژوهشی با محتوا ۸۳
- ۲-۳- بخش سوم. طرح‌ها یا پروپوزال‌های پژوهشی ۸۴
- ۲-۴- بخش چهارم. بررسی جایگاه پژوهش در تولید ادبیات نمایشی دفاع مقدس ۸۶
- ۲-۴-۱- بررسی کمی حضور زنان نسبت به مردان در تولید و در دنیای نمایشنامه ۹۰
- ۲-۴-۲- مبانی نظری (۱) دیدگاه‌های امام، راجع به حضور زن در جامعه ۹۶
- ۲-۴-۲- مبانی نظری (۲) - جایگاه زن از دید نظریه فمینیستی ۱۰۱
- ۲-۴-۳- ارزیابی انعکاس تصویر زن در آثار نویسندگان «زن» ۱۰۴
- ۲-۴-۳-۱- بررسی نمایشنامه میهمان سرزمین خواب اثر چیستا یثربی ۱۰۴
- ۲-۴-۳-۲- بررسی نمایشنامه ترکش اثر عاطفه حسینی ۱۰۶
- ۲-۴-۳-۳- بررسی نمایشنامه انتظار با بوی نرگس اثر زینت صالح پور ۱۰۸
- ۲-۴-۳-۴-۱- جمع‌بندی (۱) تصویر زن در آثار نویسندگان زن، طبق دیدگاه امام ۱۱۰
- ۲-۴-۳-۴-۲- جمع‌بندی (۲) حضور زن در آثار نویسندگان زن براساس نظریه فمینیسم ۱۱۰
- ۲-۴-۴- ارزیابی انعکاس تصویر زن در آثار نویسندگان «مرد» ۱۱۱
- ۲-۴-۴-۱- بررسی نمایشنامه اسماعیل اسماعیل اثر جمشید خانیان ۱۱۱
- ۲-۴-۴-۲- بررسی نمایشنامه به خورشید بگو اثر سعید تشکری ۱۱۳
- ۲-۴-۴-۳- بررسی نمایشنامه طلعت اثر مسعود سمیعی ۱۱۶
- ۲-۴-۴-۴-۱- جمع‌بندی (۱) تصویر زن در آثار نویسندگان مرد براساس دیدگاه امام ۱۱۸
- ۲-۴-۴-۴-۲- جمع‌بندی (۲) حضور زن در آثار نویسندگان مرد براساس نظریه فمینیسم ۱۱۹
- ۲-۴-۵- جمع بندی ۱۲۰

فصل سوم. پایان‌نامه‌ها

- ۳-۱- بررسی کمی پایان‌نامه‌ها ۱۲۵
- ۳-۲- بررسی کیفی پایان‌نامه‌ها ۱۲۷
- ۳-۱-۲- جمع بندی کمی ارتباط اجزا ۱۷۴
- ۳-۲-۲- جمع بندی کیفی ارتباط اجزا ۱۷۵
- ۳-۱-۲-۲- بررسی «عناوین» پایان‌نامه‌ها ۱۷۵
- ۳-۲-۲-۲- ارائه تقسیم‌بندی موضوعی از «محتوا»ی پایان‌نامه‌های تئاتر دفاع مقدس ۱۷۶
- ۳-۲-۲-۲-۱- نمایشنامه‌نویسی ۱۷۶

۱۷۷ مطالعه تطبیقی	۲-۲-۲-۲-۳
۱۷۸ مطالعه تاریخی	۳-۲-۲-۲-۳
۱۷۸ مطالعه جشنواره‌ها	۴-۲-۲-۲-۳
۱۷۹ تئاتر درمانی	۵-۲-۲-۲-۳
۱۷۹ جمع بندی نتیجه گیری های ارائه شده ی پایان نامه ها	۳-۲-۲-۳
۱۸۰	۳-۳- جمع بندی

نتیجه گیری

۱۸۲ جایگاه پژوهش در جریان تئاتر دفاع مقدس
۱۸۴ میزان تاثیرگذاری پژوهش بر جریان تئاتر دفاع مقدس
۱۸۷ منابع
۱۷۳ گزارش و تصاویر کار عملی
۲۲۱ پیوست الف: متن نمایشنامه پروژه عملی «تراخم»
۲۲۹ پیوست ب: برنامه های آموزشی صرف در تئاتر دفاع مقدس
۲۴۴ پیوست ج: تاریخچه تئاتر دفاع مقدس
۱۷۷ پیوست د: گاهشمار تئاتر دفاع مقدس
۲۲۱ چکیده انگلیسی

فهرست جدول‌ها

صفحه	جدول‌ها (مطالب تئاتر دفاع مقدس)
۹	جدول ۱-۱: درصد شمارگان حاوی مطالب مرتبط با تئاتر دفاع مقدس در ۶ مجله
۱۴	جدول ۱-۱-۱-۱-۲: دسته بندی «موضوعی» کل مطالب نقد در مجله نمایش
۱۷	جدول ۱-۱-۳-۲: دسته بندی «موضوعی» کل مطالب نقد در مجله سینماتئاتر
۲۳	جدول ۱-۱-۵-۲: دسته بندی «موضوعی» کل مطالب نقد در مجله صحنه
۳۱	جدول ۱-۱-۶-۲: دسته بندی «موضوعی» کل مطالب نقد در مجله نقش صحنه
۳۳	جدول ۱-۱-۷-۳: درصد فراوانی شمارگان حاوی نقد نسبت به کل نقدهای مجلات
۳۴	جدول ۱-۱-۷-۵: فراوانی مطالب مربوط در مجله های تخصصی تئاتر در هر موضوع
۴۰	جدول ۱-۲-۱: طبقه بندی منابع و مآخذ مقالات تئاتر دفاع مقدس
۴۷	جدول ۱-۲-۵: توزیع آماری انواع منابع و مآخذ در مقالات قائل به سند تئاتر دفاع مقدس
۱۲۶	جدول ۳-۱-۳: پراکندگی پایان نامه ها بر اساس مقطع تحصیلی ارائه
۱۲۶	جدول ۳-۱-۴: کمترین و بیشترین تعداد منابع و صفحات پایان نامه ها
۱۷۵	جدول ۳-۲-۱: جمع بندی کمی ارتباط اجزای پایان نامه ها

فهرست نمودارها

صفحه	نمودار (مطالب تئاتر دفاع مقدس)
۱۳	نمودار ۱-۱-۱-۱-۲-۱ : درصد فراوانی مطالب در هر دسته بندی «موضوعی» در مجله نمایش
۱۷	نمودار ۱-۱-۳-۲-۱ : درصد فراوانی مطالب در هر دسته بندی «موضوعی» در مجله سینماتئاتر
۲۲	نمودار ۱-۱-۵-۲-۱ : درصد فراوانی مطالب در هر دسته بندی «موضوعی» در مجله صحنه
۳۰	نمودار ۱-۱-۶-۲-۱ : درصد فراوانی مطالب در هر دسته بندی «موضوعی» در مجله نقش صحنه
۳۲	نمودار ۱-۱-۷-۱ : درصد شمارگان حاوی مطلب نسبت به کل شمارگان هر مجله
۳۲	نمودار ۱-۱-۷-۲ : تعداد و دسته بندی عنوانی مطالب به تفکیک در هر کدام از مجلات
۳۳	نمودار ۱-۱-۷-۴ : درصد فراوانی شمارگان حاوی نقد نسبت به کل نقدهای بین مجلات
۳۴	نمودار ۱-۱-۷-۶ : فراوانی مطالب مربوط به نقد در مجله های تخصصی تئاتر در هر موضوع
۴۳	نمودار ۱-۱-۲-۲-۱ : دسته بندی درصد ارجاع و عدم ارجاع به سند و منابع و مآخذ
۴۳	نمودار ۱-۱-۲-۲-۲ : اعتبار و عدم اعتبار مقالات از نظر رجوع به سند
۷۲	نمودار ۱-۱-۴-۲ : نسبت تعداد آثار نقد شده به آثار نقد نشده
۱۲۶	نمودار ۱-۳-۲ : فراوانی پایان نامه ها بر اساس دانشکده محل ارائه

مقدمه

موضوع پایان‌نامه در رابطه با جایگاه «پژوهش» در «جریان تئاتر دفاع مقدس» می‌باشد. بنابراین مقصودمان از جایگاه پژوهش در تاریخ دفاع مقدس نه تنها بحث تاثیرگذاری بر سیاست‌ها و سیاست‌گزارهاست که مهم-تر از همه جایگاه پژوهش در اندیشه‌ی پژوهشگران این عرصه است. این جایگاه را در بین محققان، با ارزیابی پژوهش‌ها می‌توان محک زد. اینگونه ارزیابی، میزانی از ارزش‌گذاری روی موضوعی به نام پژوهش را روشن می‌نماید.

پژوهشگر از تیرماه ۸۸، شروع به جمع‌آوری مواد پژوهشی در باب: «مجلات تخصصی تئاتر، کتب منتشر شده اعم از پژوهشی و هنری (نمایشنامه‌ها)، پایان‌نامه‌ها و همچنین مدارک مربوط به سمینارها و هم‌اندیشی‌ها و آموزش‌های برگزار شده در زمینه تئاتر دفاع مقدس» نموده است.

در آغاز راه این پایان‌نامه، جمع‌آوری مواد پژوهشی که عبارت بود از مطالعه تمامی شماره‌گان مجلات تخصصی تئاتر ایران متشکل از مجله‌ی هنرهای زیبا، مجله‌ی نمایش، مجله‌ی صحنه، مجله‌ی سینماتئاتر، فصلنامه‌ی تئاتر و مجله‌ی نقش صحنه، کلیه‌ی کتب منتشر شده در زمینه‌ی تئاتر دفاع مقدس اعم از کتب آموزشی، پژوهشی و هنری (نمایشنامه‌ها) و همچنین کلیه‌ی پایان‌نامه‌های ارائه شده در زمینه‌ی تئاتر دفاع مقدس در دانشگاه‌های سرتاسر کشور، کلیه‌ی اسناد و مدارک مربوط به برگزاری همایش‌ها، گردهم‌آیی‌ها و سمینارهای پژوهشی تئاتر دفاع مقدس برگزار شده در دوره‌ی سی ساله پس از انقلاب، کاری مشکل و طاقت‌فرسا می‌نمود. همچنین عواملی چون؛ عدم موجود بودن فهرست کاملی از فعالیت‌های پژوهشی انجام شده در این زمینه، پراکندگی فعالیت‌های پژوهشی صورت گرفته در این باب، و مشکلات فراوان در دستیابی به مواد پژوهشی، هم به مشکلات موجود دامن می‌زدند.

اما به توفیق الهی و یاری دوستان و همکاران، این مهم در عین ناباوری به انجام رسید. با تشکر از همکاری انتشارات نمایش، جناب آقای دکتر ناصر بخت، مجله صحنه، جناب آقای نصرالله قادری، مجله سینما تئاتر جناب حسین فرخی، کتابخانه تئاتر شهر جناب کیوان نخعی، نقش صحنه جناب محسن بابایی، هم‌چنین کتابخانه‌های: میراث فرهنگی، ملی، مجلس، دانشگاه تهران، دانشگاه تربیت مدرس، هنرهای زیبا، حوزه هنری، انجمن تئاتر انقلاب و دفاع مقدس آقای حفیظ الله رفیعی و آقای وحید آقاپور و بسیاری دیگر از نهادهای فرهنگی پژوهشی که مجال بردن نامشان نیست.

پژوهشگر از آنجا که دغدغه تئاتر معاصر ایران را داشت، چندماه قبل از تصویب عنوان پایان‌نامه در گروه محترم کارگردانی دانشگاه تربیت مدرس، کار جمع‌آوری بخشی از مواد تحقیقی (قسمتی از مجلات و کتابهای منتشر شده) را آغاز نموده است. پس از تصویب عنوان در گروه کارگردانی، با تهیه فهرستی اولیه از منابع و مآخذ به کمک استاد راهنما، جستجو و یافتن مواد تحقیق در این زمینه بر اساس مطالعه کردن همزمان موارد بدست آمده و بررسی آنها ادامه یافت. پس از جمع‌آوری کلیه مواد، سعی بر تهیه فهرستی

اولیه برای دسته بندی موضوعی مطالب پژوهشی در کنار تجزیه تحلیل موارد بدست آمده، در دستور کار قرار گرفت. می توان از دیدگاه های گوناگون به ارائه ی دسته بندی و ارزیابی داده های مختلف بدست آمده پرداخت. تنوع موضوعی مواد گردآوری شده و در عین حال گستردگی موضوعات مطروحه در هر کدام از پژوهش ها، سطح علمی نازل اکثر قریب به اتفاق مواد پژوهشی، به خاطر : عدم تبعیت مقالات از روش تخصصی نگارش مقاله علمی، عدم وجود داوری علمی برای ارزیابی پژوهش ها قبل از چاپ و... کار ارزیابی را مشکل تر از جمع آوری کرده بود.

شروع به نگارش مقالات بخش های مختلف پایان نامه، پس از ارائه پیشنهادهای مختلف در مورد فصل بندی فهرست پایان نامه، و انتخاب بهترین پیشنهاد صورت گرفت. بزرگترین مزیت بخش بندی این چنینی فهرست حاضر، جلوگیری از پراکندگی و دور و دراز شدن بحث ها، و هم چنین جلوگیری از تعدد فصل بندی در فهرست می باشد.

به توفیق الهی و تلاش دلسوزانه اساتید عزیز، تاکنون یک مقاله مستخرج از این پایان نامه، برگزیده همایش ملی پژوهشی داخل کشور (پنجمین همایش ملی اسناد دفاع مقدس) و یک مقاله دیگر هم موفق به کسب رتبه علمی_پژوهشی گردیده است. امیدوارم این پایان نامه بتواند گام نخست پژوهش های آینده نیز باشد. علاوه بر آن، از پروژه عملی پایان نامه؛ متن نمایشنامه در بخش «نمایشنامه نویسی جایزه اکبر رادی» و هم چنین کار اجرایی آن، در بخش «پایان نامه های برگزیده» چهاردهمین جشنواره بین المللی تئاتر دانشگاهی شرکت کرده است.

در آخر بر خود واجب می دانم که از زحمات اساتید گروه به خصوص «دکتر مهدی حامدسقیان» که تحمل سترگ و مثال زدنی اش، مزاحمت های گاه و بیگاه مرا ندید گرفت و همچنین «دکتر فرهاد مهندس پور» که مشورت های کارسازش را هیچگاه دریغ نکرد، از «دکتر مسعود دلخواه» به عنوان استاد راهنمای عملی و هم چنین «سرکار خانم منیژه اسکندری» که با دلسوزی تمام به رفع ایرادات آن همت گماشت، قدردانی نمایم.

کلیات تحقیق:

در حوزه فرهنگی - هنری ایران، نمایش و تئاتر همواره مورد توجه نخبگان و روشنفکران پیشرو جامعه بوده است. نمودار تحولات موضوعی این هنر پس از انقلاب اسلامی به نحو چشمگیری تصاعدی بوده است. چرا که با وقوع انقلاب و پس از آن جنگ تحمیلی، ارزش ها و باورهای ناشی از تمایلات بیانی فروخورده مردم، بروز نموده و راه را برای آفرینش های هنری جدید در مسیری که تازه و ناشناخته می نمود باز کردند. از

نمونه های بارز این خلاقیت ها ، شکل گیری کاملا مردمی جریان‌ی به نام «تئاتر دفاع مقدس» است که در جبهه های جنگ ظهور یافت و تاکنون اوج و فرودهای بسیاری را تجربه کرده است.

به فاصله اندکی از این جریان، «فعالیت پژوهشی» گسترده ای نیز به صورت موازی در حال شکل گیری است که با اتمام جنگ به صورت جدی داعیه نقد و آسیب شناسی را با هدف ارتقا سطح کیفی آثار نمایشی دفاع مقدس پی می گیرد و به شکل مقالات، نقدهای نمایشنامه و اجرا به صورت مستقیم در نشریات تخصصی تئاتر ایران، کتب پژوهشی و پایان نامه ها خودنمایی می کند. اما پس از گذشت بیش از دو دهه از این جریان‌ات، هنوز با چالشی جدی در سطح علمی این پژوهش ها رو به رو هستیم. اکنون بی تردید می توان گفت که علت این نابسامانی را تنها باید در عدم پژوهش مستند و روشمند جستجو کرد. اهداف پایان نامه به شرح زیر است:

۱. جمع آوری، دسته بندی و ارزیابی کمی و کیفی اسناد و مدارک مرتبط با کلیه طرح ها و فعالیت های پژوهشی انجام شده در عرصه تئاتر دفاع مقدس اعم از سمینارها، هم اندیشی ها، مقالات پژوهشی، کتب ها و پایان نامه های دانشگاهی و ...

۲. بررسی میزان تاثیرگذاری پژوهش ها بر تئاتر دفاع مقدس و شناخت موانع موجود در این زمینه

۳. ارائه راهکارهایی برای ارتقا جایگاه فعالیت های پژوهشی و کاربرد آنها در روند تولید آثار تئاتر دفاع مقدس
سوالات تحقیق عبارتند از:

۱. کمیت طرح ها و فعالیت های پژوهشی در عرصه تئاتر دفاع مقدس از چه قرار است؟

۲. کیفیت طرح ها و فعالیت های پژوهشی در عرصه تئاتر دفاع مقدس از چه قرار است؟

۳. میزان تاثیر گذاری فعالیت های پژوهشی بر تئاتر دفاع مقدس چقدر است؟

۴. چه راهکارهایی برای ارتقا جایگاه فعالیت های پژوهشی و کاربردشان در روند تولید آثار تئاتر دفاع مقدس می توان ارائه داد؟

فرضیه یا پیش فرض های پایان نامه به شرح زیر می باشد:

۱. تعداد طرح ها و فعالیت های پژوهشی انجام شده در عرصه تئاتر دفاع مقدس کافی نیست.

۲. فعالیت های پژوهشی انجام شده در زمینه تئاتر دفاع مقدس از کیفیت قابل ملاحظه ای برخوردار نبوده اند.

۳. میزان تاثیر گذاری فعالیت های پژوهشی بر تئاتر دفاع مقدس اندک است .

۴. می توان راهکارهایی برای ارتقا جایگاه فعالیت های پژوهشی و کاربردشان در روند تولید آثار تئاتر دفاع مقدس ارائه داد.

مواد تحقیق، کتابخانه ای است. روش انجام این تحقیق، از نظر زمان: پژوهش تاریخی، از نظرهدف: پژوهش ارزیابی، و از نظر روش گردآوری اطلاعات : مطالعه است.

ضرورت پرداختن به مساله تئاتر دفاع مقدس چیست؟ تئاتر دفاع مقدس با انقلاب اسلامی زاده می‌شود. اولین تئاترها با موضوع انقلاب در اهواز سال ۵۷ و ۵۸ اجرا شده است. «سپیده سر زد»، اولین نمایش اجرا شده کشور در شهر اهواز است. عبدالرضا حیاتی نمایشنامه‌نویس و کارگردان این اثر است که در روزهای پایان سال ۵۷ آنرا به پیشنهاد شهید علم الهدی برای اجرا آماده می‌کند.

این شکل تئاتر در زمان جنگ؛ در پشت جبهه، در جبهه و در اسارت، همپای رزمندگان ایران اسلامی، حاضر است. جزیی از مبارزه آنهاست و مبارزه می‌کند. پس از جنگ هم، با حمایت ارگانهای مختلف، و بدون حمایت آنها، همواره فعال است و بالنده‌تر می‌شود. به استناد همین رساله تا پایان سال ۱۳۸۷، ۱۸۰ عنوان اجرا تنها در تهران در زمینه تئاتر دفاع مقدس به اجرای عموم گذاشته شده است.

اولین جشنواره هایی که برگزار شده است را سپاه منطقه ۵ تدارک دیده است. «یادواره سراسری تئاتر ۱۷ شهریور» اولین جشنواره مربوط به انقلاب و دفاع مقدس در کشور می باشد. پس از آن، در فاصله سالهای ۱۳۶۱ تا ۱۳۸۷ تعداد ۲۲ عنوان جشنواره، با دوره های متناوب و نامتناوب، در شهر های مختلف کشور به این ترتیب برگزار گردیده است: یادواره سراسری تئاتر ۱۷ شهریور (در چهار دوره)، یادواره سراسری تئاتر کودکان و نوجوانان شهدای بسیج (سه دوره)، یادواره هفته جنگ (در یک دوره)، یادواره سراسری تئاتر سنگر (دو دوره)، جشنواره سراسری تئاتر فتح و معراج (در ۱۰ دوره)، یادواره ی تئاتر دفاع مقدس (دوازده دوره)، جشنواره سراسری تئاتر بسیج (هشت دوره)، جشنواره ملی تئاتر مقاومت - فتح خرمشهر (یازده دوره)، جشنواره سراسری تئاتر ارتش میثاق (درهفت دوره)، مسابقه نمایشنامه نویسی تئاتر مقاومت (انتخاب نمایشنامه برتر مقاومت) در شش دوره، جشنواره تئاتر یادواره سرداران شهید دفاع مقدس شهرستان دیر (در سه دوره)، جشنواره تئاتر حضور (در یک دوره)، نمایشنامه خوانی تئاتر مقاومت (در شش دوره)، جشنواره تئاتر درمانی جانبازان (شش دوره)، جشنواره سراسری تئاتر ایثار و شهادت (۳ دوره)، جشنواره استانی تئاتر ایثار و شهادت «تا بیکران» (در یک دوره)، نخستین جشنواره تئاتر استانی دفاع مقدس (در یک دوره)، اولین فستیوال شبانه سنگر (در یک دوره)، جشنواره تئاتر دفاع مقدس استان بوشهر زَهند (دو دوره)، جشنواره تئاتر استانی مرصاد (در سه دوره)، جشنواره استانی تئاتر خیابانی شرفانی (در یک دوره)، جشنواره تئاتر پایداری و دفاع مقدس جوان، دانشجو خراسان جنوبی (در دو دوره). چنانکه رفت گستردگی فعالیت تئاتر دفاع مقدس در جغرافیای ایران روشن است.

نهاد ها و سیاست گذارانی که در این زمینه فعال بوده اند؛ معاونت فرهنگی اجتماعی سپاه پاسداران، مدیریت نمایشی بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس، مدیریت هنرهای نمایشی ارتش، اداره هنرهای نمایشی بنیاد شهید و امور ایثارگران، انجمن تئاتر انقلاب و دفاع مقدس، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، مرکز هنرهای نمایشی و انجمن نمایش و بسیج و... می باشند که هر ساله برنامه های مختلفی را با برنامه ریزی های کلان و صرف بودجه، اجرا کرده اند. صداوسیما جمهوری اسلامی هم با تولید ۳۸ عنوان

تله تئاتر در زمینه دفاع مقدس، فعال بوده است. بنابراین ارگانهایی که از بدنه دولت تا نهادهای فرهنگی - اجتماعی - سیاسی و نظامی کشور را تشکیل می دهند؛ همگی دغدغه فعالیت و تولید آثار هنری و پژوهشی در این عرصه را دارند. بنابراین برنامه ریزی برای تئاتر دفاع مقدس، به نوعی برنامه ریزی برای آینده حیات فرهنگی جامعه ایران خواهد بود. پس ضرورت بحث و ارزیابی و سنجش چنین جریانی، روشن است. چرا که انجام پژوهش در این موضوع، به مثابه پژوهش بر جریان سترگی از فعالیت های فرهنگی و کشور است و ارزیابی تمام طرح ها، پژوهش ها و تحقیقات علمی انجام شده در این زمینه، می تواند آینده بخش بزرگی از تولیدات فرهنگی کشور را دگرگون نماید.

فصل اول

جایگاه پژوهش تئاتر دفاع مقدس در «نشریات» تخصصی تئاتر ایران